Lieta Nr.1A33084320
Lietas arhīva Nr.1A-0843-20/11
ECLI:LV:RIRT:2020:1020.1A33084320.2.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020. gada 20. oktobrī

Rīgas rajona tiesas
tiesnese I. Ozoliņa-Kļaviņa
rakstveida procesā izskatīja SIA "DR GRUPA", reģistrācijas numurs 45403048264, sūdzību par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2020. gada 25. februāra lēmumu Nr. 20/3/3-847.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 8. janvārī Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroja Fotoradaru nodaļa (turpmāk arī VP GKPP SDP SUKB FN) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – lēmumu Nr.CN00033569 SIA "DR GRUPA" (Sūdzības iesniedzējs), kurā norādīts, k a 2019. gada 10. decembrī plkst. 10.53, Salaspils novadā autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km virzienā uz Ogri, transportlīdzeklis VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, brauca bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas par noteikto valsts galveno autoceļu posmu lietošanu.

Pārkāpums fiksēts, izmantojot tehnisko līdzekli – autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE Nr. GX019884 (turpmāk – kontroles sistēma TOLLCHECKER ROADSIDE). Ir pārkāpta Autoceļu lietošanas nodevas likuma (turpmāk – ALNL) 2. panta pirmā daļa.

Atbildība par pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī Latvijas APK) $149.^{40}$ panta otrajā daļā.

Saskaņā ar Latvijas APK 274. pantu, 275. panta pirmās daļas 1. punktu, kā arī ALNL $9.^{1}$ panta pirmo un otro daļu, par minēto pārkāpumu tika piemērots naudas sods 500 *euro*.

[2] Nepiekrītot administratīvā pārkāpuma protokolam – lēmumam Nr.CN00033569, Sūdzības iesniedzējs to pārsūdzēja.

[3] Ar Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes (turpmāk arī Iestāde) 2020. gada 25. februāra lēmumu Nr. 20/3/3-847 (turpmāk arī Lēmums) pamatojoties uz Latvijas APK 287. panta pirmās daļas 1. punktu nolemts VP GKPP SDP SUKB FN 2020. gada 8.janvāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. CN00033569 atstāt negrozītu, bet Sūdzības iesniedzēja sūdzību noraidīt.

[..] Lēmumā citēta Latvijas APK 286. panta otrā daļa, 244., 272. pants.

Autoceļu lietošanas nodeva (turpmāk – nodeva) ir maksa par Latvijas galveno un reģionālo autoceļu izmantošanu, lai veicinātu to uzturēšanu un attīstību, kā arī, lai veicinātu videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu.

Nodevu maksā par valsts galveno un reģionālo autoceļu posmu lietošanu (izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās) ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem, un kravas transportlīdzekļiem un to sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kilogramiem.

ALNL 8. panta ceturtajā daļā noteikts, ka nodevas maksāšanas pārkāpumu var fiksēt ar Valsts policijas vai šā likuma 5. panta pirmajā daļā minēto institūciju, kuras administrē nodevu, rīcībā esošiem tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli. Kārtību, kādā izmanto tehniskos līdzekļus, nosaka Ministru kabinets.

Konkrētajā gadījumā pārkāpums fiksēts ar autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE.

Minētā sistēma reģistrē to transportlīdzekļu raksturlielumus, kuri brauc garām kontroles kolonnai, un salīdzina tos ar maksājumu datiem, proti, vai garām braucošajiem transportlīdzekļiem ir veikts maksājums par autoceļu lietošanas nodevu. Ja transportlīdzeklim par likumā noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu nav samaksāta nodeva, tad tiek piemērots administratīvais sods saskaņā ar ALNL $9.^{1}$ panta pirmo un otro daļu.

No pārskata attēla, kas iegūts ar kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE, redzams, ka 2019. gada 10. decembrī plkst. 10.53 pārkāpums ir fiksēts transportlīdzeklim VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/.

Atbilstoši reģistrā fiksētajai informācijai, transportlīdzekļa VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, veids ir kravas transporta pašizgājējs, pilna masa – 26000 kg.

Saskaņā ar ALNL 1. pielikumu par Valsts galvenā autoceļa (A6) Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) lietošanu no 0,0.km līdz 306,5.km, izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās, kuru robežas apzīmētas ar šā likuma 1.[1] pielikumā noteiktajām zīmēm, ir maksājama nodeva.

No lietā esošajiem materiāliem izriet, ka 2019. gada 10. decembrī plkst. 10.53 transportlīdzeklis VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tika vadīts Salaspils novadā autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km virzienā uz Ogri. Līdz ar to secināms, ka par konkrētā autoceļa posma lietošanu ar minēto transportlīdzekli bija jābūt samaksātai nodevai.

Autoceļu lietošanas nodevas samaksu apliecina ieraksts reģistrā. Atbilstoši reģistrā fiksētajai informācijai, nodevas maksājums par transportlīdzekli VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, veikts par periodu no 2019. gada 29. aprīļa plkst. 00.00 līdz 2019. gada 30. novembrim plkst. 23.59. Nākamais maksājums veikts par periodu no 2020. gada 9. janvāra plkst. 00.00 līdz 2021. gada 8. janvārim plkst. 23.59.

No minētā secināms, ka 2019. gada 10. decembrī plkst. 10.53 transportlīdzeklim VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nebija veikta autoceļu lietošanas nodevas apmaksa.

Ministru kabineta 2014. gada 26. maija noteikumu Nr. 272 "Autoceļu lietošanas nodevas maksāšanas, iekasēšanas un administrēšanas kārtība" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 272) 2. punkts nosaka - nodevas maksājumu veic pirms ALNL 1. pielikumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma lietošanas uzsākšanas. [..]

Lēmumā norādīts, ka iepazīstoties ar Sūdzības iesniedzēja sūdzību par iestādes pieņemto lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.CN00033569, sūdzības iesniedzējs lūdzis atcelt trīs no četriem uzliktajiem naudas sodiem par ALNL 2.panta pirmās daļas pārkāpumiem, norādot, ka uzliktie naudas sodi kopsummā 2000 *euro* ir nesamērīgi un tiek pārkāpts dubultās sodīšanas aizlieguma princips.

Atbildoši ALNL 9.[1]panta otrajai daļai, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas APK 149.[40]panta otrajā daļā par likumā noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu, ja autoceļu lietošanas nodeva nav samaksāta, paredz pārvadātājam naudas sodu no 500 līdz 1000 *euro*.

Lēmumā norādīts, ka ar apstrīdēto administratīvā pārkāpuma protokolu–lēmumu Nr.CN00033569, Sūdzības iesniedzējam par Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu piemērots minimālais šā panta sankcijā paredzētais naudas sods 500 *euro* apmērā, tātad sods noteikts atbilstoši Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā un ALNL 9.[1] pantā noteiktajam.

Šajā gadījumā Sūdzības iesniedzējs izdarījis vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti dažādos laikos un arī administratīvo pārkāpumu protokoli-lēmumi sastādīti un sods par pārkāpumiem piemērots dažādos laikos. Tātad atbilstoši Latvijas APK 35.panta pirmajā daļā noteiktajam, sods uzliekams par katru pārkāpumu atsevišķi, un nevar piemērot šā panta otrās daļas noteikumus.

Iestāde pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, Iestāde ir tiesīga pieņemt tikai tādu lēmumu, kurš atbilst normatīvajam regulējumam. Saskaņā ar LAPK 149.[40] panta otro daļu un ALNL 9.[1] panta pirmo un otro daļu SIA "DR GRUPA" ir piemērots minimālais naudas sods, kāds par attiecīgo pārkāpumu paredzēts Latvijas APK pārvadātājam. Iestāde nav tiesīga pieņemt lēmumu par piemērotā naudas soda apmēra samazināšanu un, pārkāpjot tiesību normā izteikto likumdevēja gribu, samazināt naudas soda apmēru, arī gadījumos, kad iestāde konstatē atbildību mīkstinošus apstākļus, jo Latvijas APK šādu iespēju neparedz.

Pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas materiāliem to kopumā, novērtējot pierādījumus, Iestāde uzskata, ka VP GKPP SDP SUKB FN protokols – lēmums Nr.CN00033569 par ALNL 2. panta pārkāpumu sastādīts atbilstoši ALNL 9.[1] panta pirmās un otrās daļas prasībām, kā arī administratīvais sods piemērots likumīgi un atbilstoši Latvijas APK 149.[40] panta otrās daļas sankcijā noteiktajam.

Ņemot vērā Latvijas APK 149.[40] panta otrās daļas sankcijā paredzēto naudas sodu un ALNL 9.[1] panta otrās daļas nosacījumu, ka par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo naudas sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas APK, lietderības apsvērumu padziļināta izvērtēšana un iekļaušana lēmumā nav mērķtiecīga, jo nav iespējams mīkstināt administratīvo sodu.

[4] Nepiekrītot Iestādes 2020. gada 25. februāra lēmumam Nr. 20/3/3-847, Sūdzības iesniedzējs to pilnā apmērā pārsūdzēja, lūdzot atcelt pilnībā Iestādes lēmumu Nr. 20/3/3-847 un izbeigt lietu.

Sūdzībā norādīts, ka [..] pamatojoties uz ALNL 2.pantu, Valsts policija ir sastādījusi sūdzības iesniedzējam četrus pārkāpumu protokolus par pārkāpumiem, kas fiksēti ar fotoradaru – [..] Nr.CN00033569, kas sastādīts 2020. gada 8. janvārī, kas fiksēts 2019. gada 10. decembrī plkst. 10.53.

2019. gada 9. decembrī, SIA "DR grupa" darbinieki, tik tiešām bija piemirsuši samaksāt nodevu par VOLVO FH 16, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kas noteikta ALL 2.pantā, kā rezultātā, sods, kas piemērots saskaņā ar protokolu Nr.CN00033365 ir uzskatāms par piemērotu pamatoti. Savukārt, pārējie Administratīvie protokoli - Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569 sastādīti prettiesiski.

Sūdzības iesniedzējs sūdzībā atsaucas uz Latvijas APK 239. panta 8. punktu, ALL 4.panta otro daļu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka no protokolā Nr.CN00033365 norādītās informācijas redzams, ka pārkāpums fiksēts 2019. gada 9. decembrī plkst. 11.03, savukārt protokolā Nr.CN00033569, ka pārkāpums fiksēts 2019. gada 10. decembrī

plkst. 10.53, no kā secināms, ka no plkst. 11.03 līdz nākamās dienas plkst. 10.53 ir pagājušas mazāk kā 24 stundas.

Gadījumā, ja sūdzības iesniedzējs 2019. gada 9. decembrī plkst. 11.00 būtu iegādājies ceļu lietošanas nodevu kaut vai tikai uz minimālajām 24 stundām, foto radariem nebūtu pamats fiksēt nevienu pārkāpumu nākamo 24 stundu laikā, kas šobrīd norādīti protokolos Nr.CN00033365, Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka visi četri protokoli ir sastādīti par vienu un to pašu pārkāpumu, proti, SIA "DR Grupa" par automašīnu 2019. gada 9. decembrī plkst. 11.03 nebija samaksājusi ALNL 2. pantā noteikto ceļu lietošanas nodevu.

Sūdzības iesniedzējs secināja, ka SIA "DR Grupa" par to, ka 2019. gada 9. decembrī plkst. 11.00 nesamaksāja ALNL 2. pantā noteikto ceļu lietošanas nodevu ir sodīta četras reizes.

Sūdzības iesniedzējs uzsver, ka Latvijas APK ir ietverts dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips. Atsauce uz Latvijas APK 239. panta 8. Puncta.

No šīs normas izriet, ka par vienu un to pašu pārkāpumu nevar piemērot divus vai vairākus administratīvos pārkāpumus. Savukārt no protokolos Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569 norādītās informācijas redzams, ka tie ir sastādīti par to pašu faktu, par ko ir jau sastādīts Protokols Nr.CN00033365, proti, SIA "DR Grupa" 2019. gada 9. decembrī plkst. 11.00 nesamaksāja ALNL 2. pantā noteikto ceļu lietošanas nodevu par automašīnu. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka atbilstoši Latvijas APK 239. panta 8. punktam ir jāizbeidz ar protokoliem Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569 iesāktās lietvedības. [..]

Sūdzības iesniedzējs uzsver, ka soda piemērošana četras reizes par vienu pārkāpumu ir pretrunā arī ar Administratīvā procesa likuma 13.pantā nostiprināto Samērīguma principu, jo par vienu pārkāpumu, piemērojot sodu četras reizes, kas kopā veido 2000 *euro*, SIA "DR Grupa" tiesiskās intereses tiek nesamērīgi aizskartas salīdzinājumā ar labumu, ko no šāda tiesisko interešu aizskārumu gūst sabiedrība, jo, SIA "DR Grupa" šāda nesamērīga un neparedzēta soda piemērošana rada ievērojamas finansiālas grūtības norēķināties ar piegādātājiem un izmaksāt darbiniekiem algas, salīdzinājumā ar ieguvumu ko no šāda nesamērīga soda piemērošanas gūst sabiedrība. [..]

Sūdzības iesniedzējs nepiekrīt iestādes lēmumam.

Norāda, ka no Valsts policijas lēmumos norādītajiem secinājumiem redzams, ka pamatā tie ir vērsti uz to, lai norādītu, ka no lietā esošiem materiāliem izriet, ka transportlīdzeklis VOLVO FH16, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, tika vadīts Salaspils novadā, autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km (virzienā uz Ogri) un transportlīdzeklim VOLVO FH16, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nebija veikta autoceļu lietošanas nodevas apmaksa, laikā, kad tas pārvietojās par šo autoceļu.

Kā arī, secināja, ka šajā gadījumā SIA "DR Grupa" izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti dažādos laikos un arī administratīvo pārkāpumu protokoli – lēmumi sastādīti un sods par pārkāpumiem piemērots dažādos laikos. Tātad atbilstoši Latvijas APK 35. panta pirmajā daļā noteiktajam, sods uzliekams par katru pārkāpumu atsevišķi, un nevar piemērot šā panta otrās daļas noteikumus.

Tomēr SIA "DR Grupa" iesniedzot iesniegumu, lai apstrīdētu protokolus, savā motivācijā nemaz nenorādīja, ka sods piemērots nepamatoti, jo bija samaksāta Autoceļu lietošanas nodeva, kā arī motivāciju nebalstīja uz Latvijas APK 35.panta otro daļu. Gluži pretēji, iesniedzot sūdzību, SIA "DR Grupa" norādīja, ka nodeva patiešām nebija samaksāta. [..]

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka no Valsts policijas lēmumiem redzams, ka izskatot jautājumu par Administratīvo sodu atcelšanu tajos, nav vērtēts ne Latvijas APK ietvertais dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips, ne Samērīguma principa ievērošana, uz ko SIA "DR Grupa" bija pamatojusi iesniegto sūdzību par protokoliem.

Tāpat nav vērtēts, vai uzliktie sodi sasniedz Latvijas APK 22. pantā norādīto Administratīvā soda mērķi. Administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. No minētās tiesību normas izriet, ka administratīvā soda piemērošanas virsmērķis ir atturēt personu no atkārtotas pārkāpumu izdarīšanas.

Sūdzībā norādīts, ka ALL 4. panta pirmajā daļā ir atsauce uz 2. pielikumu, kurā ir norādīts nodevu apmērs, kas jāmaksā par autoceļu lietošanu. Saskaņā ar šo pielikumu, lai Protokolos norādītā automašīna varētu lietot autoceļus, SIA "DR Grupa" ir jāsamaksā 12,00 euro. Savukārt Autoceļu lietošanas likuma 4. panta otrajā daļā ir noteikts, ka nodeva dienas likme samaksa dod tiesības lietot valsts galvenos un reģionālos autoceļus 24 stundas no nodevas maksātāja norādītā autoceļa lietošanas sākuma laika.

Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka iesniegumā ar kuru apstrīdēja protokolus, 2019. gada 9. decembrī, norādīja, ka tiešām nodeva par VOLVO FH16, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kas noteikta Autoceļu lietošanas likuma 2. pantā, nebija samaksāta, kā rezultātā sods, kas piemērots saskaņā ar protokolu Nr.CN00033365 ir uzskatāms par piemērotu pamatoti, jo aizmāršība neatbrīvo no atbildības. Bet nav samērīgi par šo vienu aizmāršības gadījumu, piemērot administratīvo sodu četras reizes. [..]

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka sodi, kas piemēroti ar protokoliem Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569 nav samērīgi, jo šo sodu piemērošana nekāda veidā nepilda administratīvā soda piemērošanas mērķi - atturēt personu no atkārtotas pārkāpumu izdarīšanas, šādu iemeslu dēļ: 1) soda mērs, kas piemērots ar protokolu Nr.CN00033365 ir pietiekami liels attiecībā pret nodevas apmēru (starpība – 488 *euro*), lai SIA "DR Grupa" finansiālu motīvu vadīta, turpmāk vienmēr savlaicīgi samaksātu Autoceļu lietošanas nodevu. 2) Mirklī, kad tika fiksēti pārkāpumi, kas norādīti protokolos Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569 SIA "DR Grupa" nezināja, ka tai ir fiksēts pārkāpums, kas norādīts protokolā Nr.CN00033365 un tā pamatojoties uz šo piemēroto sodu nevarēja izvērtēt savas

rīcības sekas, un novērst turpmāku administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, samaksājot autoceļu lietošanas nodevu, kā tas paredzēts Latvijas APK 22. pantā, no kā izriet, ka Protokoli Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569 arī šajā gadījumā nevarēja sasniegt administratīvā soda piemērošanas funkciju – atturēt no atkārtotas pārkāpumu izdarīšanas. [..]

Tālāk atsauce uz Administratīvā procesa likuma 1. panta ceturto daļu, 13. pantu, 84. pantu, Latvijas APK 278.[1] pantu.

Sūdzības iesniedzējs secina, ka protokoli Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569 atbilstoši Administratīvā procesa likuma 84. pantam ir uzskatāmi par prettiesiskiem, jo tie neatbilst tiesību normām – Administratīvā procesa likuma 13. pantā nostiprinātajam Samērīguma principam. Samērīguma princips nav ievērots, jo sodi, kas piemēroti ar protokoliem nevarēja sasniegt administratīvo sodu piemērošanas mērķi - atturēt no atkārtotas pārkāpumu izdarīšanas, kā rezultātā ir uzskatāms, ka sabiedrība no šādu sodu piemērošanas SIA "DR Grupa" negūst nozīmīgu labumu. Uzskata, ka SIA "DR Grupa" tiesiskās intereses – tiesības uz īpašumu, uzliekot tai par pienākumu ar Protokolos piemērotajiem sodiem maksāt 1500 *euro* bez leģitīma mērķa, tiek nesamērīgi aizskartas, salīdzinājumā ar labumu, ko no šāda tiesisko interešu aizskāruma gūst sabiedrība. Lūdz izbeigt lietvedības protokoliem Nr.CN00033394; Nr.CN00033491 un Nr.CN00033569, jo protokoli ir sastādīti par to pašu faktu, par ko sastādīts protokols Nr.CN00033365. Lūdz atcelt Iestādes 2020. gada 25. februāra lēmumu Nr. 20/3/3-847.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi iesniegtās sūdzības pamatojumu par Iestādes lēmumu, atzīst, ka Sūdzības iesniedzēja sūdzība ir noraidāma, bet Iestādes Lēmums atstājams negrozīts.

[6] Administratīvās atbildības likuma (stājies spēkā 2020. gada 1. jūlijā) Pārejas noteikumu 2. punkts nosaka, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas APK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas APK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Ņemot vērā to, ka Sūdzības iesniedzēja sūdzība par Iestādes 2020. gada 25. februāra lēmumu Nr. 20/3/3-847 administratīvā pārkāpuma tiesvedība ierosināta saskaņā ar Latvijas APK, tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, piemēro Latvijas APK normas.

[7] Latvijas APK 289.[12] panta pirmā daļa paredz, ka rajona (pilsētas) tiesa neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu atceļ iestādes lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības šādos gadījumos: 1) lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt; 2) lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku; 3) izskatot lietu, pārkāptas tiesību normas par lietvedības valodu; 4) lēmums nosaka to personu tiesības un pienākumus, kuras nav administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieki; 5) lietā nav pilna lēmuma.

Tiesa nekonstatē Latvijas APK 289.[12] pantā paredzētos gadījumus, kas būtu pamats neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem atcelt iestādes lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai iestādei.

[8] Saskaņā ar Latvijas APK 286. panta otro daļu augstāka iestāde, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

Latvijas APK 289.[13] panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa, pārbaudījusi Iestādes lēmuma motivāciju, kas norādīta šā sprieduma [3] punktā, atzīst, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama. Iestādes lēmumā izdarītie secinājumi pamatoti ar noskaidrotajiem lietas faktiskajiem apstākļiem un pierādījumiem, pietiekamā apjomā novērtējot normatīvos aktus, kas attiecas uz konkrētās situācijas tiesisko regulējumu. Tādējādi tiesa pievienojas Iestādes lēmumā norādītajai motivācijai un to neatkārtos.

[9] Izvērtējot Sūdzības iesniedzēja sūdzību, tiesa uzskata, ka papildus Iestādes lēmumā minētajam ir norādāms turpmākais.

[10] Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā paredzēta administratīvā atbildība par ALNL noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu, ja autoceļu lietošanas nodeva nav samaksāta. Par šādu pārkāpumu transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no simt astoņdesmit līdz trīssimt sešdesmit *euro*, bet pārvadātājam – no piecsimt līdz tūkstoš *euro*.

Latvijas APK 149.[4 0] panta otrā daļa ir blanketa tiesību, jo tajā nav konkretizētas būtiskas pārkāpuma sastāva objektīvās puses pazīmes, piemēram, par kādu ceļa posma lietošanu un par kādiem transportlīdzekļiem ir jāmaksā nodeva. Šos jautājumus regulē ALNL, un saskaņā ar tā 2. panta otro daļu un 1. pielikumu, nodevu maksā par Valsts galvenā autoceļa (A6) Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) lietošanu no 0,0.km līdz 306,5.km lietošanu, ja transportlīdzekļa pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem un mazāka vai vienāda ar 3500 kilogramiem.

Līdz ar to Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā paredzētais pārkāpums ir pabeigts ar brīdi, kad transportlīdzeklis, par kuru maksājama nodeva, ir izbraucis uz likumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma bez nomaksātas nodevas.

[11] ALNL 9.[1] pants nosaka, ka administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, piemēro transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam transportlīdzekļa turētājam vai, ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis noņemts no uzskaites,- transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam).

Saskaņā ar ALNL 2. panta pirmajā daļā noteikto, nodevu maksā par šā likuma 1.pielikumā noteikto valsts galveno un

reģionālo autoceļu posmu lietošanu (izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās, kuru robežas apzīmētās ar šā likuma 1.1 pielikumā noteiktajām ceļa zīmēm) ar šādiem kravas transportlīdzekļiem vai to sastāviem; 1. ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kg; 2. ar kravas transportlīdzekļu sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kg.

ALNL 3. pants paredz, ka nodevu maksā mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieks, turētājs vai vadītājs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

MK noteikumu Nr.272 2. punkts nosaka, ka nodeva jāiegādājas pirms ALNL 1.pielikumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma lietošanas uzsākšanas.

[12] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka protokolā – lēmumā Nr. CN00033569 minētajā datumā un laikā transportlīdzeklis VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par ko saskaņā ar ALNL 2. panta pirmās daļas 1. punktu ir maksājama nodeva, piedalījās ceļu satiksmē ceļa posmā Salaspils novadā autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8. km virzienā uz Ogri.

[13] Ievērojot minēto, ka Sūdzības iesniedzējs neapstrīd protokolā – lēmumā Nr.CN00033569 fiksētos faktiskos pārkāpuma apstākļus un to, ka transportlīdzekļa VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pilna masa pārsniedz 3000 kg, precīzāk, 26000 kg, kas bija zināms transportlīdzekļa īpašniekam vai turētājam, jo par šo transportlīdzekli citos laika posmos ir bijusi maksāta nodeva, tiesa atzīst, ka par šo transportlīdzekli, ja ar to pārvietojas autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8. km posmā, bija jānomaksā nodeva. Līdz ar to sīkāk šos apstākļus tiesa neargumentē.

[14] Tiesa nepiekrīt Sūdzības iesniedzēja viedoklim, ka, Sūdzībā norādītie četri protokoli ir sastādīti par vienu un to pašu pārkāpumu, t.i., Sūdzības iesniedzējs par automašīnu 2019. gada 9. decembrī plkst. 11.03 nebija samaksājusi ALNL 2. pantā noteikto ceļu lietošanas nodevu.

[14.1] Šādi Sūdzības iesniedzēja argumenti ir nepamatoti, ievērojot, ka Latvijas APK 149.^{40} panta otrajā daļā paredzētais pārkāpums ir pabeigts ar brīdi, kad transportlīdzeklis, par kuru maksājama nodeva, ir izbraucis uz likumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma bez nomaksātas nodevas, neatkarīgi no tā vai personai bija vai nebija zināms, ka viņas izdarītais pārkāpums ir fiksēts. Tātad ik reizi, kad attiecīgā darbība izdarīta, tā fiksējama kā pārkāpums, jo nelikumīgas darbības veikšana, kas ik reizi ir pabeigta, ir vērtējama kā atsevišķs pārkāpums, kas, arī salīdzinot ar šobrīd esošiem kriminālties iskajiem aspektiem, nav vērtējams kā ilgstošs pārkāpums, jo ik reizi, veicot darbību un to pabeidzot, tas vērtējams kā atsevišķs pārkāpums, jo ik reizi, pirms attiecīgā autoceļa lietošanas ar transportlīdzekli, par kuru maksājama nodeva, personai bija pienākums nomaksāt nodevu, taču tas netika veikts.

[14.2] Pārkāpuma vērtēšana, kā ilgstošs pārkāpums nav salīdzināms ar to, ka nodevu iespējams nomaksāt par konkrētu dienu, mēnesi vai gadu, jo, faktiski, katru reizi, kad tika izmantots attiecīgais autoceļš ar transportlīdzekli, par kuru ir jāmaksā nodeva, nodevai bija jābūt nomaksātai, un tikai transportlīdzekļa īpašnieks vai turētājs pats lemj par to, vai nodeva tiek maksāta par dienu, mēnesi vai gadu. Kas arī norāda, ka pēc iespējamā nodevas nomaksas termiņa nav nosakāms, kāds laika periods būtu uzskatāms par pārkāpuma sākumu un beigām – dienu, mēnesi, gadu vai citādu laika posmu.

[14.3] Lai atzītu, ka administratīvie pārkāpumi konstatēti vienlaicīgi, administratīvā pārkāpuma protokolos būtu jāsakrīt visu administratīvo pārkāpumu izdarīšanas laikam, tas ir, personai vienā laikā veicot noteiktas darbības vai pieļaujot bezdarbību, tiek izdarīti vairāki administratīvie pārkāpumi, par kuriem ir paredzēti dažādi sodi. Piesaistīt administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laiku administratīvā pārkāpuma konstatēšanas laikam nav pamata. Pārkāpumu izdarīšanas faktus dažādos laikos apstiprina ne tikai administratīvā pārkāpuma protokols, bet arī fotofiksācijas izdrukas, kas ir pievienotas katram administratīvā pārkāpuma protokolam un norāda, ka katrs no pārkāpumiem ir izdarīts noteiktā laikā, līdz ar ko katrā no sastādītajos administratīvo pārkāpumu protokolos norādītajām dienām pilnībā ir realizējies viena un tā paša, atsevišķa administratīvā pārkāpuma sastāvs (sk. plašāk *Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2019. gada 25. janvāra spriedumu lietā Nr. 104AA-0009-19/20*).

Tādējādi tiesa atzīst, ka Iestādes lēmumā pamatoti norādīts, ka administratīvie pārkāpumi nav izdarīti un konstatēti vienlaikus, bet Sūdzības iesniedzējs ir izdarījis vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti dažādos laikos, arī administratīvo pārkāpumu protokoli-lēmumi sastādīti un sods par pārkāpumiem piemērots dažādos laikos, tādējādi nav piemērojams Latvijas APK 35. panta otrās daļas regulējums, bet par katru epizodi piemērojams atsevišķs sods katrā atsevišķā lietvedībā esošā lietā.

[14.4] Tiesa norāda, ka transportlīdzekļa īpašniekam (turētājam) ir pienākums sekot līdzi un laikus izpildīt normatīvo aktu prasības, t.sk. veikt nodevas samaksu pirms attiecīgā ceļa lietošanas uzsākšanas. Sūdzības iesniedzējs nav norādījis un tiesa nekonstatē objektīvus, pārkāpumu attaisnojošus apstākļus, kas būtu lieguši tai izpildīt noteikto prasību. Ja nodevu tehniski nav iespējams samaksāt, tad juridiskās personas pārstāvim bija jāveic visas iespējamās darbības, lai veiktu samaksu par vinjetes iegādi pirms attiecīgā ceļa posma lietošanas un jāizslēdz darbības, kas ir administratīvi sodāmas.

Sūdzības iesniedzējs ir apzinājies savas rīcības prettiesiskumu, jo uzņēmumam bija zināma kārtība, kādā ir jālieto valsts galveno autoceļu posmi, par kuriem paredzēta nodevas samaksa, par to liecina pirms pārkāpuma konstatēšanas iegādātās vinjetes (lietas 12. lapa), kas norāda uz to, ka Sūdzības iesniedzējs apzinājies pretlikumīgu darbību, taču tās neapturēja līdz iespējamā pārkāpuma novēršanai – tika izmantots autoceļa A6 posms, par kura izmantošanu ar transportlīdzekli VOLVO FH16, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, bija jābūt nomaksātai valsts nodevai.

Minētais norāda uz darbībām, kas vērstas uz tīšu likumpārkāpuma izdarīšanu.

[15] Saskaņā ar ALNL 2. panta pirmajā daļā noteikto, ka nodevu maksā par šā likuma 1.pielikumā noteikto valsts

galveno, un reģionālo autoceļu posmu lietošanu ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kg, vai to sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kg. No šīs likuma normas izriet, ka pārkāpums ir uzsākts un pabeigts katru reizi, kad ar transportlīdzekli, kura pilna masa ir lielāka par 3000 kg, vai tā sastāvu, kura pilna masa ir lielāka par 3000 kg, tiek lietots 1. pielikumā noteiktais valsts galveno un reģionālo autoceļu posms.

Neviens normatīvais akts neuzliek obligātu pienākumu maksāt nodevu un par to netiek personas sodītas, jo, saskaņā ar ALNL normām, katrai personai pašai jālemj, vai tiks izmantots attiecīgais autoceļš, vai tas tiks izmantots ar konkrētu transportlīdzekli, vai par šo transportlīdzekli maksājama nodeva, kādu laika posmu persona vēlas izmantot autoceļu ar transportlīdzekli, par kuru maksājama nodeva. Turklāt, šī likuma normas noteic, ka maksājot nodevu, tā attiecināma uz konkrētu transportlīdzekli, par konkrētu laika posmu, nevis uz visiem īpašumā vai turējumā esošiem transportlīdzekļiem.

[16] Attiecībā uz Sūdzības iesniedzēja norādi par soda nesamērīgumu, tiesa norāda, ka Latvijas APK 149.^{40} panta otrās daļas sankcijā paredzēts naudas sods transportlīdzekļu vadītājam no simt astoņdesmit līdz trīssimt sešdesmit *euro*, bet pārvadātājam – no piecsimt līdz tūkstoš euro, un saistībā ar pieļautajiem pārkāpumiem sods ir jāmaksā par katru izdarīto pārkāpumu.

[17] Sūdzības iesniedzējam naudas sods 500 *euro* piemērots pamatoti un likumīgi, ievērojot ALNL 9.^{1} panta noteikumus, kas noteic administratīvā soda piemērošanas noteikumus par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, un kas paredz, ka no Latvijas APK 149.^{40} panta otrās daļas sankcijā paredzētajiem divu subjektu sodīšanas veidiem: transportlīdzekļa vadītāja un pārvadātāja, piemērojams tikai viens sods - tikai kā pārvadātājam, turklāt, naudas sods tā minimālajā apmērā.

Līdz ar to sods ir samērīgs un atbilst likuma normām, kas regulē soda piemērošanu un likumdevēja gribas izteikumam. Noteiktais sods atbilst Latvijas APK noteiktajam administratīvā soda mērķim.

Sūdzības iesniedzējam bija zināmas sekas, kādas var iestāties par valsts galvenā autoceļa izmantošanu bez samaksātas nodevas. Administratīvajam sodam ir jāattur arī citas personas no līdzīgu pārkāpumu izdarīšanas, tas ir, jāpilda soda prevencijas funkcija arī attiecībā pret citām personām, ne tikai attiecībā uz Sūdzības iesniedzēju.

[18] Tiesa nekonstatē pamatus Sūdzības iesniedzējam piemērotā soda apmēra grozīšanai vai atcelšanai, un tā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības, jo pārkāpums vērsts uz ceļu satiksmes noteikumu un prasību pārkāpšanu.

[19] Fakts, ka persona, kas ir saukta pie administratīvās atbildības pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nevar kalpot par pamatu, lai atceltu pirmās instances tiesas spriedumu (*skat. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016. gada 4. aprīļa spriedumu lietā Nr. 104AA-0367-16/28*).

Tiesa nesaskata saprātīgas šaubas par Sūdzības iesniedzēja vainu, kuras būtu tulkojamas par labu Sūdzības iesniedzējam un tā būtu atbrīvojama no administratīvās atbildības šajā lietā. Nav konstatējams, ka Sūdzības iesniedzējs ir izpratis rīcības nepareizību, nav izrādījusi nožēlu par izdarīto, bet seku iestāšanos balsta uz nepamatotiem argumentiem, kas rada pietiekošu pamatu domāt, ka neizjūtot likuma sodošo funkciju, paliekot nesodītam, turpmāk var tikt izdarīts līdzīga rakstura pārkāpums.

[20] Administratīvo tiesu atziņās norādīts, ka gan tiesas, gan iestādes pienākums ir uzklausīt privātpersonas apsvērumus, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkura izvirzītā argumenta pamatotību (skat. *Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 11.08.2005. lēmuma lietā Nr. SKA-292 14. punktu*). Kā pamatkritērijs argumentu speciālajai atrunāšanai ir tā nozīmīgums no tiesību viedokļa, jo gan iestādei, gan tiesai savā darbībā ir jāievēro arī procesuālās ekonomijas princips, jo nepamatoti liela iestādes resursu atvēlēšana vienai privātpersonai secīgi ierobežo citu privātpersonu tiesības uz iestādes resursiem, kas jāizmanto visu iestādes kompetencē ietverto funkciju veikšanai sabiedrības labā.

Līdz ar to arī šajā lietā tiesa šīs atziņas atzīst par pamatoti pielietojamām tiesvedības ekonomijas dēļ, un citus sūdzībā norādītos argumentus tiesa sīkāk neargumentē, jo tiem nav nozīmes lietā.

[21] Tiesa nesaskata saprātīgas šaubas par Sūdzības iesniedzēja vainu, kuras būtu tulkojamas par labu Sūdzības iesniedzējam un tā būtu atbrīvojama no administratīvās atbildības šajā lietā.

[22] Tā kā Sūdzības iesniedzēja darbībās konstatējams 149.^{40} panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums, un nav konstatēti pamati tās atbrīvošanai no administratīvās atbildības, Sūdzības iesniedzējam ir jāuzņemas sekas par savu darbību vai bezdarbību.

[23] Nav konstatējams, ka Sūdzības iesniedzējs ir izpratis rīcības nepareizību, nav izrādījusi nožēlu par izdarīto, bet seku iestāšanos balsta uz nepamatotiem argumentiem, kas rada pietiekošu pamatu domāt, ka, neizjūtot likuma sodošo funkciju, paliekot nesodītai, turpmāk var tikt izdarīts līdzīga rakstura pārkāpums.

[24] Izvērtējot lēmumu kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, un ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka Iestādes lēmums Nr. 20/3/3-847 ir tiesisks un pamatots, un saskaņā ar Latvijas APK 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu atstājams spēkā negrozīts, bet Sūdzības iesniedzēja sūdzība noraidāma kā nepamatota.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu, tiesa

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2020. gada 25. februāra lēmumu Nr. 20/3/3-847, un SIA "DR GRUPA", reģistrācijas Nr.45403048264, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I. Ozoliņa – Kļaviņa